

KJAK

Frí, frí, frí, frá skúlasjúkjarí

—men tað er ikki ein lin skotvápnalóg, ið fær ungdom at drepa!

**AGGA
NICLASSEN**

meining@meyl.fo

Her er ongin alheimsupphiting. Men lat okkum bara siga, fyri ein ringan ordans skuld, at heimurin gerst heitari. So, tí vit hava eitt økt útlát av kapitalistiskum CO₂, tá má tað vera av hesum sama koltvísúrevni, at heimurin gerst heitari. Henda hissini leinkja svarar til at fortelja fólki, at sölutølini fyri hvítar skjúrtur eru metgóð í Skálki, og at hetta sæst aftur í al-samt fleiri Suzuki-venjandi violinistum.

Eftir hatta ræðsluvekjandi blóðbaðið í einum skúla í Connecticut, har 26 fólk vórðu myrd, harav 20 børn, hevur kjakið um amerikansku "vápnamentanina" fingið seríøst ravnaflog. Sambært betrivitandi viðmerkjarum er tað givið, at av tí at skotvápn eru so atkomulig í Amerika, fara fólk fyrilitsleyst at skjóta eftir skúlabørnum.

Altso, júst sum við kunsturliga sambandinum, CO₂ og upphiting, hvítar skjúrtur og methøg rekruttering av violinistum, so er eisini við skúlasjúkjarínum í Amerika: lin skotvápnalóg, nógvar skúlamassakrir! Simple—fáa vit at vita frá konservativa vinstravonginum.

Men, passar hetta? Ella, spyr teg sjálv: "Hóast mitt hús var pinnpakkað við revolvarum og riflum, hevði eg tá myrt mammu, skotið meg íggjøgnum nonnuskúlan og annars roynt at dripið so nógvar næmingar sum til ber?" Sjálvandi hevði eg ikki tað. Eg hevði verið svakur at gjørt slíkt. Nokkso sersvakur, enntá. Og var eg sersvakur, men uttan atgongd til skotvápn, tá hevði eg funnið eitt annað vápn.

Tak Henan-landslutin í Kina fyri ársskiftið, har ein ungur kinverji fyrst drap eina eldri dæmu fyri síðani at stinga 22 børn niður við einum køksknívi! So... ja, eg veit ikki, skulu vit banna allar køksknivar, ella bilar, tí at hesir eru (mis-) nýttir í flest massamorðum í Kina — sum

forrestin hevur eina sera striksa skotvápnalóg?

Nei, brúka heysin, og lat vera við at bólka teg saman við lættisoppa, javnaðarsligu meiningini: at Sandy Hook School-vanlukkan skyldast landsins liberalu skotvápnalóg! Skotvápnalógin í Connecticut er faktiskt ikki so lin, sum nógvir viðmerkjarir so øgiliga gjarna vilja hava teg at halda. Sum dømi var skotvápnalógin í Englandi heilt inntil millumkrigstíðina so lin, at Texas-búgvar høvdu svølgt tubbakið. Vóru skúlasjúkjaríir vanligt fyrirbrigdi í Hammersmith og Elephant and Castle? Bestemt ikki. Strangari vápnalóg kom sum úrslit av, at bretska stjórnin fór í panikk. Hon óttaðist eina kollvelting.

Og Sveis? Flest heim eru pillfull við ógvusligum skotvápnnum. Kortini er tað eins friðarligt í hesum aðramáta ryggleysa neutralitets-landi og á Sevmýri sunnudag kl. 3. Ella Týskland? Proysarir elska sína stívu skotvápnalóg, men allikavæl eru massakrir als ikki óvanligar.

Tað gerst alsamt verri hjá frómum ameriku-hatarum at halda svikaligu leinkjuni á lívi. Tí um skottilburðir í skúlum veruliga eru eitt produkt av einum grundlógarskoyti, ið eggjar fólki at ognar skotvápn, hvussu ber tað so til, at skúlasjúkjaríir fyrst fara á flog árla í 80unum? Skotvápn hava verið atkomandi í meiri enn tvær øldir, men slakt sum tað í Connecticut og Columbine, er eitt nýligt fyrirbrigdi. Ikki fyrr enn vit koma til 60ini, serliga 80ini, uppliva vit "hópdráp í skúlum", har málið er at myrða so nógv ungfolk sum gjørligt uttan nakra sum helst eyðsýniliga grund... ikki eingong nakað so forstáiligt sum hevnd.

Harumframt, um vit taka Amerika sjálv, verða dupult so fá fólk dripin í Colorado sum Illinois (fólkatal justerað). Og Utah og Wyoming

eru á spren við skotvápnnum, men drápstalið er so øgiliga nógv lægri enn tað í statum við skerpaðari skotvápnalóg, til dømis California og New York. Aftur, null samsvar.

Tessvegna er tað alt ov simplistiskt at konkludera, at av tí at vápn eru vanligt inventar í amerikanskum heimum, fara skúlanæmingar at skjóta sínar floksfelagar.

Hasi, ið háðandi finnast at amerikansku "vápnamentanini", lasta gamalsligar og minni dannaðar bønarmenn og bóndar, biblíuóttandi arbeiðarar, ið elska sína rífflu. Vit vita sjálvsagt útmerkað, hvønn tann rættisaktaða og ráðaríka fin-elitan meinir við: suðurstátamenn, religiøsir ekstremistar, ið garanterað ikki trúgva ikki uppá

alheimsupphiting, eru ímóti bæssabrúdleypum, men æra skotvápn; óskúlaðir neander-talarir, ið hava mist alt vit og skil og allan logiskan sans sum úrslit av kristniskúlum; mannfólk, ið stuðla Charles Heston og eitra alt Amerika meðan teir tosa við mati í munninum ílatnir skóg-mansskjúrtu og kiksutum keppli, sleva og tryggja tubbak og ganga yvir reytt.

Eg sigi bara, "vælsignaði tú, hygg at myndini av Adam Lanza, ótýggið handan Connecticut-massakrin!" Ella, uppaftur betri, eini video ella yvirlýsing eftir onkrum av hesum óndu skúlasjúkjarum, líka frá Columbine til Virginia Tech. Sært tú ein vápnaprís-andi suðurstátamann í hesum upptøkum og orðum,

Adam Lanza, ótýggið handan »Connecticut-massakrin!«

Eg siggi ungdom uppaldan at halda seg vera eitt slag av mini-Gud, hvørs narsisistiski sálarkvødur og ilska altíð skal takast í rámasta álvara. Børn uppvaksin í eini verð, sum í alt størri mun vil hava okkum at dyrka ein persónleika, helst ein sjálvsóvurmetandi og sjálvrættvísan ein, sum kann flasha sín, sambært foreldrunum, gevaldiga genialitet umvegis YouTube og Facebook. Eg siggi ungfolk, ið taka synd í sær sjálvum, men kortini so full av sær sjálvum, at teimum tørvar oksygen; har hvussu Eg havi tað og hvat Eg havi brúk fyri, altíð trumfar øll sosial og samfelagslig atlit. Ja, so uppglødd av sær sjálvum, at tey eru fullstendiga fremmand fyri nøkrum formi fyri felagsskapi, tíansheldur moralskum normum.

ella faktiskt eina væl øðrvísi, meiri modernaða mentan í umbúna?

Eg siggi ungdom uppaldan at halda seg vera eitt slag av mini-Gud, hvørs narsisistiski sálarkvødur og ilska altíð skal takast í rámasta álvara. Børn uppvaksin í eini verð, sum í alt størri mun vil hava okkum at dyrka ein persónleika, helst ein sjálvsóvurmetandi og sjálvrættvísan ein, sum kann flasha sín, sambært foreldrunum, gevaldiga genialitet umvegis YouTube og Facebook.

Eg siggi ungfolk, ið taka synd í sær sjálvum, men kortini so full av sær sjálvum, at teimum tørvar oksygen; har hvussu Eg havi tað og hvat Eg havi brúk fyri, altíð trumfar øll sosial og samfelagslig atlit. Ja, so uppglødd av sær sjálvum, at tey eru fullstendiga fremmand fyri nøkrum formi fyri felagsskapi, tíansheldur moralskum normum.

Eg siggi sjálvsást, tá ið ringast ber á. Ikki nakra "vápnatilbiðjandi mentan". Humbukk. Men tað krevur so eisini, at tey ráðandi og meiningamyndandi klassin átekur sær skyldina fyri eina avlagaða og yvir-individualistiska statsverð, ið tey hava verið við til at skapt.

Ávisar avisir tordu eisini at upplýsa, at Adam Lanza var mentalt brekaður. At hann hevur tikið avbera krafta-fullan og illa testaðan "heilivág", eitt nú Ritalin og Prozac, sum modernað medisín lættliga skamtat til leidd og rusut børn, ið ikki passa inn í toleranta vælferðarstatsmodellid hjá modernaðum sosialistum, men sum saman við narsisistiskari nihilismu er ein væl sannlíkari grund til skúlasjúkjarí enn nøkur lin vápnalóg, sum hevur verið til í meiri enn tvær øldir.

Men vit vita ikki hetta við vissu. Fjølmiðlarnir hava ongan áhuga, og er tað iva-leyst eisini ov sárt og samansett hjá teimum at viðgera. Vit vita tó, at ein av Columbine-drápsmonnum, Eric Harris, sum Michel Moore gloymdi at finnast at í hansara patologisku films-trongd at lasta konservatar Red-necks, var á tankaleysum og ørandi medisíni av júst hesum slag. Sum so nógvir aðrir skúlasjúkjarir.

Fetisheringin av akkurat hvussu skúlasjúkjararnir drepa, útinna sína gerð, er forrestin ein bíligur máti at

sleppa undan at viðgera teir kulturellu faktorar, ið eru við at evna slíkar gerðir. Tekniska útinningin av drápinum, at skotvápn blivu brúkt, er endað sum ein malplaserad neyðarhugsan: tað er ikki so nógv tað, at fólk blivu myrd, men hvussu tey blivu tað, ið hevur týðning fyri uttanfrástarandi evropearan.

Saman við terrorismu, ikki bara islamiskari, men eisini hasi hjá postmodernistiska Breivik, er skúlasjúkjarí hin mest viðgongdi formurin fyri narsisismu í dag. Bara fráveran av nøkrum sum helst moraliteti, "at tað er skeivt at terrorisera ein skúla", "at tað er skeivt at skjóta eina seks ára gamla gentu í høvdið", er grúuliga órógvandi. Og tað er for tramin tað, vit eiga at hugsa um, og fordøma. Ikki hvat slag av vápni, óndi miðalklassa-svaklingurin brúkti.

Tað er handa ótolandi promoveringin av kulturellari sjálvshevan framum sivilan felagsskap, individuellur samleiki framum samborgaraskap, ið er problemid. At forklára, at skjótari í skúlum er eit úrslit av, at skotvápn eru til, er sum at forklára al-Qaeda fyrirbrigdið sum eitt úrslit av, at flogfør eru til.

Slík forkláring blindar við at gera drápsamboðið til skurdgud, tá ið vit ístaðin eiga at triva í hasa sjúkligu líkasæluna, ið fyllir hesar antisosialu verur, sum brellast eftir at bliva stjórnur og sýmbol uppá alt tað, ið ætlandi er galið við Amerika.

So heldur enn at skjóta eftir ófantaligum, fátækum og ómodernaðum fólki, ið havna ideologiina um alheimsupphiting og kela fyri sínum revolvara, skjóti eg upp, at vit skjóta eftir teimum, sum upp í saman tosa um hvussu viktigur Tú ert, hvat Tú fólir, at Tú ikki skal finna teg í at verða ignoreradur og, ja, at alt melur í klingur um Teg.

Tað er av hesum super-individuella og fremmandagjörda bangilsis-kulturi, hesi javnaðarstevnu, har ongin tekur ella ber ábyrgd fyri nøkrum, at skúlasjúkjarí blivu populer, og hví tey fara at halda fram við at vera tað.

* <http://www.dailymail.co.uk/sciencetech/article-2217286/Global-warming-stopped-16-years-ago>